

Modrá ruža

Pavol Braxatoris
Gejza Ďusík

MODRÁ RUŽA

KTO V SRDCI TAJNÚ LÁSKU SKRÝVA,
STÁLE SNÍVA O TEJ CHVÍLI LEN,
KEĎ ÚSTA PRVÝ RAZ
POVEDIA: MÁM VÁS RÁD.

VŠAK PREČO CHVÍLE TIE NEZNÁME,
ČAKAŤ MÁME AKO KRÁSNY SEN.
DAJTE MI RUŽE KVET
A JA POCHOPÍM HNEĎ:

TÁ MODRÁ RUŽA VÁM POVIE,
ČO MOJE SRDCE DÁVNO VIE,
ŽE JA LEN JEDNU LÁSKU MÁM,
A INÚ NEHLADÁM.

MNE KU ŠŤASTIE TO POSTAČÍ,
KEĎ SKRÝVAM POCIT NAJSLADŠÍ,
ŽE NA SVETE JE NIEKTO SNÁĎ,
KTO MŇA MÁ RÁD.

VEĎ RUŽE KVET
SA VŽDY LEN Z LÁSKY DÁVA
A CELÝ SVET
SA EŠTE KRAJŠIE ZDÁ.

TÁ MODRÁ RUŽA VÁM POVIE,
ČO SRDCE MOJE DÁVNO VIE,
ŽE JA LEN JEDNU LÁSKU MÁM
A INÚ SI UŽ NEHLADÁM.

G. Dusík, F. K. Veselý a P. Braxatoris (1956)

VYHOSTENÉ (?) DIEŤA MÚZ

Gejza Dusík vstúpil do hudobno-zábavného divadla (a populárnej hudby) v čase, keď v SND vládla predovšetkým klasická viedenská opereta (Lehár, Kálmán, Strauss), česká tvorba (Jára Beneš, Rudolf Friml), nedbalovská opereta (*Vinobranie*, *Poľská krv*) a prvé diela bansko-bystrického rodáka hlásiaceho a k maďarskej národnosti Jána Móryho (*Zimný románik*, *La Valière*)... V národne sa prebúdzajúcej spoločnosti Slovenska sa čoraz častejšie volalo po operetách (aj operách), ktoré by čerpali námetom a melódikou zo slovenského prostredia a ducha. No

paradoxne prvá opereta Gejzu Dusíka vznikla podľa rovnomennej veselohry českého autora (libretistu i skladateľa) Emanuela Brožíka, za čiastočnej hudobnej spolupráce dr. Juraja Haluzického. Volala sa **Tisíc metrov lásky** a premiéru mala 5. decembra 1935 v SND. Dobový kritik napísal, že „... pôvabné melódie sa prepletajú celým dejom, lahodia sluchu obecnstva a stanú sa čoskoro populárnymi. Zvlášť prekvapujúci je živý jazzový rytmus.“

Gejza Dusík si však po prvom úspechu čoskoro našiel „svojich“ libretistov: Pavla Braxatorisa a Ota Kaušitzu, v prípade operety **Pod cudzou vlajkou** i Cela Radványiho. Podnes sú však libretá jeho dvanástich operiet kritizované. Vskutku, nepresahujú dobový vkus a obsahovú úroveň podobných spevohier, dokonca ani tých klasických. Málokedy sa podarilo prelomiť v danom žánri hrádzu módnej salónnej konverzačnej hry či lúboštnej zápletky. Tak, ako dnes pozerajú tisícky televíznych divákov tucty filmových príbehov Steelovej a Pilcherovej, tak si voľakedy žiadali diváci operety so zalúbeným (väčšinou zámožným) párom, k tomu staro a mladokomický pár, ktorý vie dobre tancovať a do deja vnesie vedľa sentimentu aj veselosť a extempore. Divákovi to zrejme prinášalo pocit úniku z denne sa opakujúcej, často ubíjajúcej všednosti. Umenie zabudnutia a sladkej chvíle, rozprávka pre dospelých... Podnes, v čase sviatkov pozerajú vážení ľudia nekonečne sa opakujúce televízne rozprávky a darmo sa ich pýtate: prečo. Pravda, v operete sa cenil aj aktuálny humor, reakcia na danú spoločenskú či politickú situáciu. Podnes tento druh improvizácie radi pestujú v operetných inscenáciách blízkej Viedne. Nám asi Pán Boh podobné dary nenadelil. Posledným, kto mal podobné danosti, bol Ivan Krajíček.

Už pred rokom 1935 písal mladý Dusík šlágre vysielané rozhlasom. Roku 1932 sa stala doma populárnou jeho pieseň **Ty nevieš, jak je krásne niekoho mať rád** a potom ďalšie, akoby vysypané z rukáva a vysielané rozhlasom naživo. Cestu mladému Dusíkovi v oblasti populárnej piesne otvoril najmä riaditeľ bratislavskej rozhlasovej stanice prof. Miloš Ruppeltdt, ktorý zo svojho postu nezištne pomáhal mladým slovenským umelcom. Citové, ľahko zapamätateľné melódie mladého Gejzu Dusíka sa čoskoro stali takými populárnymi, že dokonca vychádzali tlačou u viedenských nakladateľov. Nepochybne mu uľahčili jeho domáci oficiálny vstup na javisko SND. A tak bývalý študent medicíny (absolvoval iba štyri semestre) bol ešte len poslucháčom kompozície na Neues Wiener Konservatorium, keď už mala v Bratislave premiéru jeho opereta **Tisíc metrov lásky**...

Až do roku 1944 nasledovali ďalšie Dusíkove operetné diela, jedno úspešnejšie ako druhé, všetky uvedené na javisku SND: **Keď rozkvitne máj** (1938), **Modrá ruža** (1939) obe na libreto dr. Pavla Braxatorisa, **Pod cudzou vlajkou** (1940) na libreto Cela Radványiho a na texty piesní Ota Kaušitzu, **Osudný valčík** na libreto Ota Kaušitzu (1943), **Tajomný prsteň** na libreto Pavla Braxatorisa (1944) a hudobná komédia **Dvorná lôžka** na text hry J. M. Crawforda (1947), ku ktorej texty piesní napísal Jarko Elen. Túto komédiu oživil až v roku 1968 v prešovskom Divadle Jonáša Záborského ako režisér F. Krištof Veselý.

Gejza Dusík vychádzal pri tvorbe svojich operiet síce z vlastnej lyrickej melodiky, prípadne z módnych rytmov (fox, tango, valčík), ale schematicky sa dlho pridŕžal formy viedenskej operety s jedným lyrickým a druhým mladokomickým párom, s preferovaním uzavretých čísiel piesňového charakteru, vloženými tanečnými číslami, často vytvorenými na ústredné melódie. Predohra sumarizovala najnápadnejšie melódie a rytmy. Až v neskorších operetách využíval recitatív a melodrámu, prípadne prekomponovanejšie hudobné čísla. Ale neopakovateľná a vždy prítomná je Dusíkova ľudovosť melodiky a jeho reakcia na dobové moderné rytmy. Najväčšie hity z Dusíkovho odkazu sa zachovali práve z jeho operiet napísaných pre SND, alebo z éry uvádzania na Novej scéne po roku 1945, kedy operetu vykázali nielen z javiska SND, ale nadhlo aj z ponuky celého spevoherného divadla na Slovensku.

Dobová negácia hudobno-zábavného divadla ako prežitku meštiackej kultúry utlmila tvorivú invenciu Gejzu Dusíka. Jeho plachá, distingvovaná, elegantná, na rodinu a súkromie orientovaná osobnosť, bez bohémnych vybočení, sa utiahla na dlhé roky do úzadia. Ako skladateľ sa venoval viac komponovaniu piesní, ale aj koncertných skladieb ľahšieho žánru (*Rapsódia pre orchester*, suita *Obrázky z Trenčianskych Teplíc*, *Podvečerná idyla*, suita *Nedela na dedine* a i.). Od roku 1939 pracoval v Slovenskom autorskom zväze, ktorý sa pretransformoval na Slovenský ochranný zväz autorský, kde bol od roku 1949 riaditeľom. Tejto organizácii venoval takmer štyridsať rokov svojho života.

Ďalšie javiskové dielo z autorskej dielne Dusík - Braxatoris vzniklo až v roku 1954, keď mala na Novej scéne premiéru opereta *Zlatá ryбка*. Ani kvázi socialistický obsah tejto operety nezničil Dusíkovu ľudovosť, ľúbivosť melodií. Návrat Dusíka v plnej sláve však znamenala až jeho spevohra *Hrnčiarsky bál* na libreto Pavla Braxatorisa. Dielo výnimočne premiérovali v Štátnom divadle Košice (1956) a až potom viackrát na Novej scéne, ba aj v zahraničí. Námet ľudovej spevohry čerpá zo štúrovských čias, z rokov „meruôsmych“. Obrátenie skladateľa a libretistu smerom k národnej histórii a postupné spoločenské oživenie spoločnosti dali skladateľovi príležitosť vytvoriť hodnotné, azda najvýznamnejšie dielo. Z hudby *Hrnčiarskeho bálu* sa ako klenot vynára *Pieseň o rodnej zemi*.

Nostalgia domova však zaznieva dokonca v takých Dusíkových dielach, ktoré sa námetovo inšpirovali odľahlými kútmi sveta. A tak jednou z najkrajších piesní Dusíka sú *Zvony domova* z operety *Karneval na Rio Grande* (Košice, 1963). Za túto operetu dostal Gejza Dusík roku 1964 Cenu M. Schneidra-Trnavského a o rok neskôr za úspešnú prácu v oblasti tanečnej piesne a slovenskej operety titul zaslúžilý umelec. Tieto ocenenia sa dnes síce „nenosia“, ale v prípade Dusíka ich spomínam, lebo boli stopercentne zaslúžené. Podobne ako titul národný umelec, ktorý mu udelili až tesne pred smrťou k 1. máju 1988. Skladateľ si ho však už neprevzal; 5. mája toho istého roku zomrel v Bratislave ako 81-ročný.

Do súčtu Dusíkových neskorších prác patrí aj hudobná komédia *To by bola láska* (Nová scéna, 1971), ktorá vznikla taktiež v spolupráci s Pavlom Braxatorisom. Obsahovo je libreto tejto komédie vystavané v kontradičii dvoch generácií, odhaľuje pretváрку, závisť, podvody všedného dňa a malo-meštiactvo novodobého života. Dusík a Braxatoris nikdy nemali v sebe ostré pazúre satiry. Skôr chceli zabaviť, jemne parodovať a veselšie sa pozrieť na náš malý svet. Súťaže o kráľovnú krásy a speváka populárnej hudby prežili podnes, a tak ktovie, či by práve táto „volná komediálna burleska“ (ako ju nazval kritik Marián Jurík) nezarezovala i dnes na niektorom domácom javisku.

Tvorba Gejzu Dusíka je v danom žánri pre slovenskú hudbu zakladateľská. Nie preto, že bol prvý (napokon, skôr ako on mal v SND premiéru Ján Móry), ale preto, že tvoril diela so slovenským námetom a čerpal z melodiky blízkej nášmu piesňovému cíteniu, lyrike, duši a srdcu nášho človeka. Význam tohto autora s osobitým, zrozumiteľným prejavom a širokým spoločenským vyžarovaním môžeme prirovnať k najlepším tvorcom našej profesionálnej hudby, aj keď v službách „lahkonohej“, takmer zabudutej a dnes nechcenej múzy.

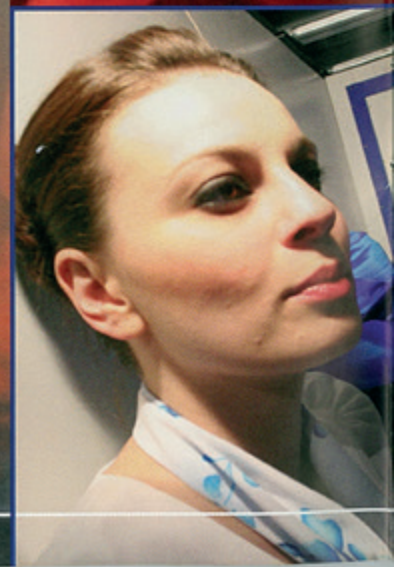
Gejza Dusík je však okrem zakladateľskej úlohy v operete i tvorcom slovenského tanga (s clivým melodickým oblúkom a ležérnosťou vo výraze) a slovenskej populárnej piesne. Neudával presný počet svojich piesní, iba letmo naznačil, že ich je okolo 250, pričom najmenej 30 z nich sa stalo večne zelenými melódiami. V invencii to bol v rámci populárnej tanečnej piesne prinajmenšom taký zjav, ako Mikuláš Schneider-Trnavský v piesni umelej. Mnohé jeho melódie zľudoveli: *Široká cestička*, *Ružičky červené*, *Marína*, *Tak nekonečne krásna*, *Jablone, jablone*, *Letelo vtáča nad nami*, *Dedinka v údolí*, *Rodný môj kraj*, *Dve oči neverné*, *S tebou pod Tatrami*, *Lebo tu, lebo tam*, *raz ťa predsa pobozkám*, *Len bez ženy*, *Tá modrá ruža vám povie*, *Vám ešte jednu tichú pieseň zaspievam*, *Dobrú noc vám*, *Snáď aj ku mne raz láska príde*, *Čo si len počnem bez teba*, *Saigon*, *Až naše šťastie odletí...* Od Janka Blahu, Štefana Hozu cez Margitu Česányiovú, Máriu Kišoňovú-Hubovú po Elenu Kittnárovú, Petra Dvorského a Gabrielu Beňačkovú sa Dusíkovým krásnym melódiami venovali mnohí slovenskí operní speváci a tiež mnohí a poprední interpreti populárnej piesne viac ako troch generácií.

Z najvýznamnejších albumov s Dusíkovými piesňami spomeniem *Pieseň môjho srdca* (OPUS 1974), *Modrá ruža* (OPUS 1983) a *Melódie Gejzu Dusíka* (OPUS 1985). Samozrejme, jeho piesne vychádzali v notových materiáloch a na platniach i pred tým, než vzniklo vydavateľstvo OPUS. Doma a v zahraničí sa ich, vraj, predalo vyše milióna! Je to úctyhodné číslo, ktorému na veľkosti neuberie žiadna tisícka smerom hore či dole.

Dnes je odkaz Gejzu Dusíka uložený v Matici slovenskej a čaká na autora, ktorý by precízne zosumarizoval nielen jeho operety a piesne, ale zhodnotil celkový význam tohto umelca ako skladateľa a vzácneho človeka. Zabudnúť na Dusíka sa jednoducho nedá!

Terézia Ursínyová

(Hudobný život, roč.: 39, 2007/5; krátené)

ČO SA MI MÔŽE STAŤ

SNÁĎ STOKRÁT, SNÁĎ EŠTE VIACEJ,
VEĎ ANI SÁM NEVIEM UŽ KOLKOKRÁT,
ZLÚBAL SOM VO SNE TIE PERY KRÁSNE
A ŠEPKAL SOM TI, AKO ŤA MÁM RÁD.

KEĎ O TVOJEJ TAJNEJ LÁSKE
JEDNÉHO DŇA OD TEBA SA DOZVIEM,
AJ TVOJE ŠŤASTIE BUDE NA VÁŽKE,
LEBO NEVIEŠ, ČO NATO ODPOVIEM.

ČO SA MI MÔŽE STAŤ,
KEĎ POVIEM, ŽE MÁM ŤA RÁD.
KEĎ POVIEM, ŽE MI LÁSKA TVOJA
UŽ POKOJA NECHCE DAŤ.

JA NA TO NEHLADÍM,
JA TI VŠETKO PREZRADÍM.
LEBO LEN TY SI DÁVNO
MOJIM ŠŤASTÍM NAJVÄČŠÍM.

VEĎ KAŽDÝ TÚŽI,
NATRHAŤ KRÁSNE KVETY RUŽÍ
A KAŽDÝ CHCE PRE SEBA
KÚSOK ŠŤASTIA MAŤ.

ČO SA MI MÔŽE STAŤ,
KEĎ POVIEM, ŽE MÁM ŤA RÁD.
KEĎ POVIEM, ŽE MI LÁSKA TVOJA
NECHCE POKOJ DAŤ.

LEN BEZ ŽENY

KTO LEN NA MŇA POZRIE SA,
HNEĎ MU SRDCE ZAPLESÁ,
PRETO JE TO VEĽMI DIVNÁ VEC,
ŽE SOM STÁLE EŠTE MLÁDENEC.

ANI VÁM TO NEPOVIEM,
KOLKO MA UŽ CHCELO ŽIEN,
ALE JA SOM KAŽDEJ KOŠOM DAL
A DO UŠKA ZASPIEVAL:

LEN BEZ ŽENY,
MÔŽE BYŤ ČLOVEK BLAŽENÝ
A PRETO JA SA NIKDY
ŽENIŤ NEBUDEM.

NIE, VERU NIE,
ŽIADNA Z NICH MA NEDOSTANE,
JA ZAHRABAŤ SA RADŠEJ
DÁM POD ČIERNU ZEM.

HEJ, MNE DOBRE JE NA ZEMI!
HEJ, KÝM POKOJ MÁM OD ŽENY!
LEN BEZ ŽENY,
MÔŽE BYŤ ČLOVEK BLAŽENÝ
A PRETO JA SA NIKDY
ŽENIŤ NEBUDEM.

MÁM JEDNÉHO ZNÁMEHO,
SPOMÍNAM SI NA NEHO,
ŽE MAL VEĽKÝ SMÚTOK V TVÁRI,
KEĎ SA ŽENIL TAM PRI OLTÁRI.

UŽ ZA KRÁTKU DOBU VŠAK,
ŠŤASTÍM ŽIARIL JEHO ZRAK.
A ON SA SMIAL VEĽMI SRDEČNE,
ŽE MU UŠLA KONEČNE.

LEN BEZ ŽENY,
MÔŽE BYŤ ČLOVEK BLAŽENÝ
A PRETO JA SA NIKDY
ŽENIŤ NEBUDEM.

NIE, VERU NIE,
ŽIADNA Z NICH MA NEDOSTANE,
JA ZAHRABAŤ SA RADŠEJ
DÁM POD ČIERNU ZEM.

GEJZA DUSÍK

(1. apríl 1907, Zavar - 6. máj 1988, Bratislava)

Gejza Dusík bol priekopníkom a vedúcou osobnosťou zakladateľskej generácie tvorcov slovenskej populárnej hudby. Po maturite v roku 1928 absolvoval štyri semestre Lekárskej fakulty UK v Bratislave a zároveň aj súkromné štúdium hry na klavíri. Už v čase gymnaziálnych štúdií bol autorom viacerých obľúbených tanečných piesní. V rokoch 1932-1936 študoval kompozíciu na Neues Wiener Conservatorium vo Viedni, v triede Eugena Zándora.

Komponovať začal ešte ako študent a s J. Haluzickým vznikla v roku 1935 jeho prvá opereta **Tisíc metrov lásky**. Mala premiéru ešte pred jeho absolvovaním konzervatória, a to na javisku Slovenského národného divadla. Dusík túto operetu napísal na námiet dobovej veselohry Emanuela Brožíka.

V rokoch 1939 - 1974 bol pracovníkom Slovenského autorského zväzu (neskôr SOZA) v Bratislave. Od roku 1943 v ňom pôsobil ako riaditeľ. Ako prvý na Slovensku (1942 až 1948) si založil vlastné hudobné vydavateľstvo.

Jeho dielo zahŕňa operety: **Tisíc metrov lásky** (1935), **Keď rozkvitne máj** (1938), **Modrá ruža** (1939), **Pod cudzou vlajkou** (1940), **Turecký tabak** (1941), **Osudný valčík** (1943), **Tajomný prsteň** (1944), **Zlatá ryбка** (1954), **Hrnčiarsky bál** (1956), **Karneval na Rio Grande** (1963), **Dvorná lóža** (1965); javiskové diela: **To by bola láska** (1971) a **Víno pre Marínu** (1980); skladby pre symfonický orchester: **Myra** (1934), **Ružová nálada** (1936), **Spomienka na Piešťany** (1936), **Na vlnách Dunaja** (1937), **Fantázia z operety Tajomný prsteň** (1947), **Idylické obrázky** (1949), **Koncertný valčík** (1949), **Našim rekreantom** (1951), **Z melódie do melódie** (1951), **Rapsódia** (1953), **Obrázky z Trenčianskych Teplíc** (1956), **Podvečerná idyla** (1965), **Nedeľa na dedine** (1971), **Harmónia** (1971), **Prvomájová predohra** (1973), **Októbrová predohra** (1977); skladby pre komorný orchester: **Slávnostná suita** (1975), **Reminiscencie** (1977), **Slovenská rapsódia** (1977). S V. Meličkom napísal hudbu k spevohre **Novoveskí študenti** (1939).

Zložil vyše 250 tanečných piesní, z ktorých mnohé zľudovali. Gejza Dusík bol žiadaný i na gramofónovom trhu. Za svoj prínos k slovenskej hudbe bol v roku 1964 ocenený titulom zaslúžilý umelec a v roku 1988 titulom národný umelec. V roku 2007 bol in memoriam ocenený Radom Ľudovíta Štúra I. triedy za hudobnú tvorbu.

PAVOL BRAXATORIS

(4. február 1909, Senica - 19. január 1980, Bratislava)

Vyštudovaný právnik, ale predovšetkým známy libretista slovenských operiet; textár tanečných piesní.

Vnuk Andreja Sládkoviča, syn Martina Braxatorisa-Sládkovičova, otec Alexandry Braxatorisovej.

Maturoval na gymnáziu v Skalici. Roku 1933 absolvoval štúdium na Právnickej fakulte KU v Prahe; v rokoch 1933 - 1953 pôsobil ako štátny úradník v Senici a od roku 1954 v Bratislave ako vedúci sekretariátu Zväzu slovenských skladateľov; v rokoch 1971 - 1973 pracoval v Mestskom múzeu v Bratislave. Prvé piesňové texty napísal už ako vysokoškôľák v Prahe. V Bratislave začal spolupracovať s Gejzom Dusíkom (tango *Neplač*). Je autorom, respektíve spoluautorom libriet k jeho siedmym

operetám: **Keď rozkvitne máj** (1938, s M. Žilinským a O. Kaušitzom), **Modrá ruža** (1939), ktorá sa stala ich najpopulárnejšou operetou a mnohé melódie sú dodnes populárne, **Tajomný prsteň** (1944). Pre operetu **Zlatá ryбка** čerpal námet zo súčasnosti. Po kritike bola prepracovaná a uvedená v novej verzii (1955). Velkú popularitu si získala opereta **Hrnčiarsky bál** (1956) z obdobia revolučných rokov 1847 - 1848. Kolorit života slovenských hrnčiarov, zaujímavá dejová zápleтка, národný podtext spolu s hudbou mali široký ohlas. Ústredná melódia (*Pieseň o rodnej zemi*) je dodnes živá a hraná v rôznych úpravách. Opereta **Karneval na Rio Grande** (1963) čerpá dej z boja latinskoamerických krajín za slobodu. Aj tu však zanievajú typicky braxatorisovské verše o láske k domovu. Poslednou spoločnou prácou s Gejzom Dusíkom bola hudobná komédia **To by bola láska** (1971).

Velkú popularitu si Pavol Braxatoris získal aj ako textár tanečných piesní; mnohé z nich sa stali doslova šlágrami a boli nahrané na gramofónové platne a uvádzané v rozhlasovom vysielaní.

Modrá ruža

Pavol Braxatoris
Gejza Dusík

378. premiéra
58. sezóna 2007/2008

monotematická divadelná sezóna slovenskej klasiky
RODINNÉ STRIEBRO

dramaturgia: **Svetozár SPRUŠANSKÝ**

inscenačná úprava: **J.B.BOX**

korektúry prebásnených častí textu: **Ján ŠTRASSER**

hudobné naštudovanie a dirigent: **Július SELČAN**

korepetície: **Ľubomír DOLNÝ**

hlasová príprava: **Lenka PAULÍKOVÁ**

choreografia: **Elena a Igor JÁGERSKÍ**

kostýmy: **Marija HAVRAN**

scéna: **Pavol ANDRAŠKO**

réžia: **J. B. BOX**

I. a II. premiéra: **4. a 5. apríla 2008**

Veľká sála DAB Nitra

*Vo svojej hudbe som vlastne zachytával čas doby,
v ktorej som žil. Hľadal som rytmickú sviežosť,
melodické bohatstvo spojené s vrúcnosťou
slovenského srdca. To všetko som venoval vo farbách
hudby slovenskému národu.*

Gejza Dusík

riaditeľ: Ján Greško

šéfdramaturg: Svetozár Sprušanský

šéfká umeleckého súboru: Eva Pavlíková

OSOBY A OBSADENIE

LENOIR, chemik	Vladimír BARTOŇ	
SYLVA, jeho dcéra	Renáta RYNIKOVÁ	alebo Kristína TURJANOVÁ
EDMOND DUVAL	Martin FRATRIČ	alebo Radomir MILIČ
CANICHE, továrnik	Jozef DÓCZY	alebo Ivan VOJTEK ml.
ŽANETA, jeho chovanica	Kristína GREPELOVÁ	alebo Alena PAJTINKOVÁ
Madam DENISA	Gabriela DOLNÁ	alebo Eva PAVLÍKOVÁ
FILIP PLAFON, reportér ..	Peter KADLEČÍK	alebo Milan ONDRÍK
Gróf DUBOIS	Branislav MATUŠČIN	alebo Martin NAHÁLKA
PREFEKT	Ján GREŠŠO	alebo Ivan VOJTEK st.
JEAN, sluha	Ján KOVÁČIK	
1. NOVINÁR, 1. PLAVČÍK, 1. DETEKTÍV, BARÓN	Juraj HRČKA	
2. NOVINÁR, 2. PLAVČÍK, 2. DETEKTÍV, MARKÍZ	Peter OSZLÍK	
3. NOVINÁR, 3. PLAVČÍK, 3. DETEKTÍV, KNIEŽA	Juraj LOJ	

TANEČNÍČKY: *(v alternáciách)* Lenka ABAFFYOVÁ, Hana ČONKOVÁ, Eva GOLASOVÁ, Lucia HAULÍKOVÁ, Alena KRCHOVÁ, Michaela KRUMPÁLOVÁ, Lada LOJDOVÁ, Petra POLÁKOVÁ, Petra VANČOVÁ

TANEČNÍCI: *(v alternáciách)* Peter CÍTENYI, Marián HLA VATÝ, Juraj ILEČKO, Vladimír KOVÁR, Peter KUNA, Vladimír NEIRURER, Ľuboš TOPOR

hudobná produkcia: Július SELČAN

asistentka réžie: Gabriela DOLNÁ

asistenti choreografov: Lucia HAULÍKOVÁ, Marián HLA VATÝ, Peter IVANIČ

predstavenie vedú: Dana HLA VÁČOVÁ, Michal KOŽUCH, Mária ORAVCOVÁ

text sledujú: Kamila BEŤKOVÁ, Zuzana ORELOVÁ

majster javiska: Jozef DROBEC

stavba scény: Ivan BOBČEK, Gabriel ČEPČEK, Dušan GOMBÁR, Ing. Karol JENIS, Juraj JURIKA, Mário KUDLAČÍK, Branislav NITRIANSKY, Ján OLEÁR, Jozef PALAKY, Karol PIRŠEL, Peter SLIVKA, Miroslav SZABÓ, Juraj UHER, Daniel VAŠKO, Miloš VLASÁK

majster scénického svetla: Peter SARVAŠ

scénické svetlo: Róbert HORVÁTH, Ladislav CHOBOT, Ján CHYTRÝ, Vladimír KRKOŠEK, Roman ŠOPÍK

majster scénického zvuku: Ľubomír MIČKO

scénický zvuk: Juraj KÓŇA, Štefan PÓCSIK

video projekcia: Jozef PALAKY

masky a parochne: Anna ZÁHORSKÁ, Erika LÖRINCOVÁ

rekvizity: Ivan LACHKÝ, Peter STOKLAS

garderóba: Mária BALKOVÁ, Ľudmila BELLOVÁ, Kvetoslava OSUSKÁ

Umelecko-technická prevádzka DAB pod vedením Ing. Štefana Ondicu.

Scénu, scénické doplnky a kostýmy vyrobili dielne DAB pod vedením Imricha Tótha.

Video dokrútky boli realizované v štúdiu TV CENTRAL v Nitre. Grafika a strih: Lukáš Greguš.

Kamera a zvuk: Ladislav Tóth.

Hudobná nahrávka bola realizovaná v štúdiu Slovenského rozhlasu Košice. Zbory: členovia speváckeho zboru sv. Cecílie pri Dóme sv. Alžbety v Košiciach. Zvukový majster: Gejza Toperczer. Hudobná réžia: Rudolf Henčel.

Zriaďovateľom DAB Nitra je Nitriansky samosprávny kraj.

ZATANCUJ SI SO MNOU

KEĎ HUDBA K TANCU ZNIE,
ZMIZNE VŠETKO TRÁPENIE,
VIAC UŽ JEJ NEODOLÁM.

NÁJDEM SI JA DIEVČINU,
JEDNU ALEBO INÚ,
DO KOLA SI JU ZAVOLÁM.

ZATANCUJ SI SO MNOU, HOLUBIČKA,
AŽ TI Z TOHO SČERVENAJÚ OBE LÍČKA.
NETANCUJEM NIKDY BEZ ELÁNU,
NEBOJÍM SA, ŽE MÁM NÓŽKY Z PORCELÁNU.

A V KOLE TAK SA TOČIŤ BUDEME - HUDBA HRAJ!
AŽ BUDÚ ISKRY LIETAŤ OD ZEME - JA JA JAJ!

ZATANCUJ SI SO MNOU HOLUBIČKA,
AŽ TI Z TOHO SČERVENAJÚ OBE LÍČKA.

NAJPRV LEN DOPRAVA,
POTOM ZASE DOLAVA,
TANCUJEM A VYKRÚCAM.

OD ZEME VYSKOČÍM,
PRITOM SA TIEŽ POTOČÍM
A K TOMU SI AJ ZASPIEVAM.

ZATANCUJ SI SO MNOU HOLUBIČKA,
AŽ TI Z TOHO SČERVENAJÚ OBE LÍČKA.
NETANCUJEM NIKDY BEZ ELÁNU,
NEBOJÍM SA, ŽE MÁM NÓŽKY Z PORCELÁNU.

VÁM, ČAROKRÁSNU TICHÚ PIESEŇ ZASPIEVAM...

VÁM, ČAROKRÁSNU TICHÚ PIESEŇ
ZASPIEVAM O LÁSKE ÚPRIMNEJ.
VIEM, ŽE PRÍDE CHVÍĽA,
KTORÁ RAZ OČARÍ VÁS,
KRÁSOU, ČO JE V NEJ.

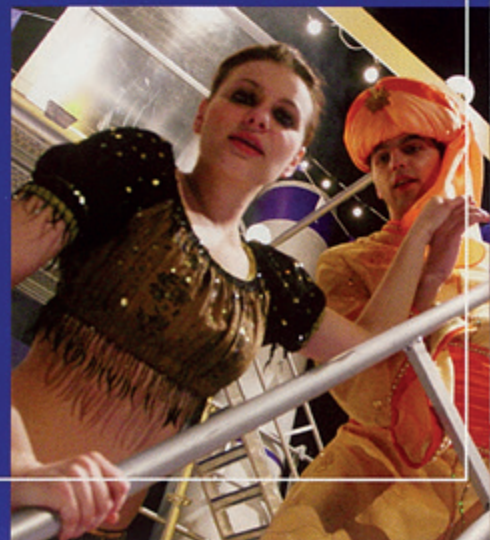
VÁM ČAROKRÁSNU TICHÚ PIESEŇ
ZASPIEVAM O SLADKOM OBJATÍ.
VIEM, ŽE AK TÁ LÁSKA ÚPRIMNÁ
NEPRÍDE K NÁM,
ŠŤASTIE SA NÁM STRATÍ.

SNÁĎ TO NIKTO NEVIE Z NÁS,
KOLKO JE SKRYTÉ V LÁSKE KRÁS.
VEĎ ONA NAŠEJ TÚŽBY HLAS,
PRICHÁDZA PLNIŤ V KAŽDÝ ČAS.

RAZ SA KAŽDÝ NAUČÍ,
KEĎ NIEKTO MÁ HO V NÁRUČÍ,
ŽE IBA LÁSKA MÔŽE DAŤ TO ŠŤASTIE,
KTORÉ KAŽDÝ CHCE MAŤ,
KEĎ NIEKOHU MÁ RÁD.

VÁM ČAROKRÁSNU TICHÚ PIESEŇ
ZASPIEVAM O LÁSKE ÚPRIMNEJ.
VIEM, ŽE PRÍDE CHVÍĽA,
KTORÁ RAZ OČARÍ VÁS,
TOU KRÁSOU, ČO JE V NEJ.

VÁM ČAROKRÁSNU TICHÚ PIESEŇ
ZASPIEVAM O SLADKOM OBJATÍ.
VIEM, ŽE AK TÁ LÁSKA ÚPRIMNÁ
NEPRÍDE K NÁM,
ŠŤASTIE SA NÁM STRATÍ.

SPOMIENKY

„Zatiaľ čo mnohí skladatelia ukrývali svoje skladby v zásuvkách, Gejza Dusík mal už vopred všetko vybehané a zadané. Často mu chýbalo už len to hlavné, skladba a text. Neraz mi dával krátke a šibeničné termíny a šibalsky sa vyhováral, že ho naháňajú v rozhlase alebo vydavateľstve.“

A bola to pravda, jeho kurz vtedy už rapídne stúpala. Naša spolupráca neprestala, ani keď ma ako štátneho zamestnanca preložili na iné pôsobisko. Medzi Bratislavou a Senicou sa rozvinula čulá korešpondencia. Noty a texty sa vymieňali, často sa križovali. Nebolo zriedkavým zjavom, že Gejza mi poslal za deň aj dva listy.“

„Či sa má robiť najprv hudba alebo text, z toho sme si problémy nerobili. Vo väčšine prípadov si Gejza Dusík aj v tomto smere udržal iniciatívu a posielal mi hotové skladby na textovanie. Ale mal pritom svoje tajomstvo, ktoré som mu neskôr odhalil: keď totiž robil hudbu bez textovej predlohy, vždy si sám vytvoril aspoň pre prvé takty refrénu nejaký provizórny text, ktorý mu pomáhal pri určení základnej melódie i rytmu. Bola tom akási „samoinšpirácia“. Neboli však zriedkavé prípady, že som mu zase ja posielal vlastné textové nápady, ktoré používal pre počiatok refrénu. Jeho zásadou totiž bolo, aby začiatok refrénu bol výrazný, nápaditý a schopný zaujať poslucháča hneď na prvý raz...“

(Pavol Braxatoris v bulletine k operete Tajomný prsteň, 1966, Štátne divadlo Košice)

„K dr. Pavlovi Braxatorisovi ma viaže vyše 30-ročná spolupráca, spoločná úprimná snaha vytvoriť dielo vždy lepšie, umelecky presvedčivejšie. Spoločne študujeme cudzie vzory, oboznamujeme sa s divadelnou estetikou, odkrývame klady a nedostatky starých hier, slovom, hľadáme cesty k vytvoreniu takej hry, ktorá by z každej stránky vyhovovala požiadavkám dneška.“

(Gejza Dusík v bulletine k operete Hrnčiarsky bál, 1956, Štátne divadlo Košice)

„Vnuk nášho veľkého básnika Andreja Sládkoviča Pavol Braxatoris sa rozhodol písať texty pre malé hudobné formy a libretá operiet Gejzu Dusíka. Skutočne iba s nepatrnými výnimkami sa celá jeho textárska tvorba spája s Dusíkovou hudbou. Spoločne sa podpísali pod najväčšie hity (alebo ak chcete šlágre) slovenskej tanečnej a zábavnej hudby. Pavol Braxatoris sa spolu s Otom Kaušitzom rovným dielom stali najplodnejšími a najúspešnejšími textármi slovenskej populárnej hudby prvých desaťročí jej existencie...“

(Pavol Želenay, hudobný redaktor a publicista)

DOBRÚ NOC

ČIA JE TO VINA,
LEN VY JEDINÁ,
VIETE ZO VŠETKÝCH ŽIEN NA SVETE,
ŽE IBA JEDNU RÁD MÁM?

MIESTO RADOSTI,
SRDCE STAROSTI SKRÝVA.
VEĎ ROZCHOD LEN ZBÝVA
ZO VŠETKÉHO NÁM.

DOBRÚ NOC VÁM,
PRIŠLA UŽ DOBA LÚČENIA.
TERAZ VIEM, ŽE MI LÁSKA VAŠA
NEBOLA NIKDY SÚDENÁ.
A KEĎ NOVÉ RÁNO PRÍDE K NÁM,
BUDE KAŽDÝ ZASE SÁM A SÁM,
SI SPOMÍNAŤ LEN,
NA STRATENÝ NÁŠ SEN.

DOBRÚ NOC VÁM,
PRIŠLA UŽ DOBA ROZCHODU.
ČI SA VŠAK ZNOVA ZÍDEME,
TO ZVERÍME LEN NA NÁHODU.
ALE PREDSA STÁLE SA MI ZDÁ,
ČO SI MOJE SRDCE SNÍVAŤ DÁ,
ŽE JE NIEKTO NA ŠÍROM SVETE,
KTO STÁLE RÁD MA MÁ.

NIE, NIE, TO MI NEJDE DO HLAVY

VO DNE, V NOCI, V ZIME, V LETE,
CHODIEVAL SOM PO TOM SVETE,
BY SOM NA TÚ PRAVÚ TRAFIL.
SOTVA SOM VŠAK TEBA ZBADAL,
HNEĎ SOM NAŠIEL, ČO SOM HĽADAL,
LENŽE SOM HLAUVU STRATIL.

NIE, NIE, TO MI NEJDE DO HLAVY,
PREČO OKREM TEBA NIČ MA NEBAVÍ.
NIE, NIE, SOTVA MÔŽEM POCHOPÍŤ,
PREČO CHCEM LEN TEBA V NÁRUČ UCHOPÍŤ.

HĽADIEŤ STÁLE NA TEBA,
K ŠŤASTIU VIAC MI NETREBA.
NIE, NIE, TO SA MI UŽ NELÚBI,
ŽE MOJE SRDCE TAK ŤA LÚBI.

VELKÝ STRACH SOM Z TOHO MALA,
BANOVALA, TRUCOVALA,
KEĎ SI NIEKDY S INOU ŠIEL.
NECHCEM ŤA UŽ VOPRED STRAŠIŤ,
ŽE ŤA BUDEM PRÍSNE STRÁŽIŤ,
BY SI MI NEODIŠIEL.

NIE, NIE, TO MI NEJDE DO HLAVY,
PREČO OKREM TEBA NIČ MA NEBAVÍ.
NIE, NIE, SOTVA MÔŽEM POCHOPÍŤ,
PREČO CHCEM LEN TEBA V NÁRUČ UCHOPÍŤ.

Pre úspešných ľudí úspešná séria 1000

1000 zaujímavostí
Slovenska
pripravujeme
aj v českom,
anglickom
a nemeckom
jazyku

... pretože výsledok
je dôležitý.

- Výkonnosť
- Koncentrácia
- Odolnosť
- Zrak
- Imunita

Váš pracovný deň má viac než
8 hodín, potrebujete neustále sústredenie,
pracujete naplno a občas pod stresom,
pretože výsledok je dôležitý.
Práve pre Vás je určené

CALIBRUM[®]
PROFI

Výživový doplnok

**PRVÝ MULTIVITAMÍN VYVINUTÝ
PRE DLHODOBÚ VÝKONNOSŤ**

www.calibrumprofi.sk

Vďaka 2,5 milióna
našich klientov
sme stále najlepší

**SLOVENSKÁ
SPORITEĽŇA**
Vaša banka

Member of Erste Group

Kvalitu našich služieb oceňujú aj najväčší odborníci zo sveta financií. V tomto roku sme naše úspechy rozšírili o ocenenie **Najlepšia banka na Slovensku** od renomovaného ekonomického časopisu Global Finance. U nás vždy nájdete pre svoje financie to najlepšie riešenie.

garážové brány
bezpečnostné mreže
pohony na krídlové a posuvné brány

Jolly Joker a. s.

Pod Klepáčom 5, 833 72 Bratislava 37
tel.: (02) 59 200 700, 0903 715 874, fax: (02) 5479 2024
e-mail: jolly-joker@jolly-joker.sk, www.jolly-joker.sk

ESET Smart Security

Nová generácia technológie NOD32

Gold Partner
www.acesystem.sk

ZENTIVA

generálny partner divadelnej sezóny 2007/2008

SLOVENSKÁ SPORITEĽŇA

hlavný partner divadelnej sezóny 2007/2008

hlavný partner inscenácie

ÚRAD
NITRIANSKEHO
SAMOSPRÁVNEHO
KRAJA

Mediálni partneri:

SPOMÍNAM

KTO STRATIL LÁSKU, TEN STRATIL VŠETKO ŠŤASTIE,
TOMU V SRDCI NEVYRASTIE
NOVÉ ŠŤASTIE NIKDY VIAC.
KAŽDÝ SI LÁSKU AKO TEN POKLAD CHRÁNI,
LEN MNE KRUTÝ OSUD BRÁNI,
ABY SOM ŤA MAL NAVŽDY RÁD.

S TEBOU CHCEL SOM ŽITIA CESTOU KRÁČAŤ,
S TEBOU VŠETKY BÔLE ZNÁŠAŤ,
S TEBOU LEN.
VŠAK STRATIL SOM LÁSKU, STRATIL SOM ŠŤASTIE,
UŽ MI V SRDCI NEVYRASTIE
NOVÉ ŠŤASTIE NIKDY VIAC.

SPOMÍNAM SI NA TIE ŠŤASTIA CHVÍLE KRÁTKE
A NA ÚSTA TVOJE SLADKÉ,
NA TEBA LEN.
SPOMÍNAM NA POHLAD DVOCH OČÍ KRÁSNYCH,
NA SPLYNUTIE DUŠÍ ŠŤASTNÝCH,
NA TEBA LEN.

ZA LÁSKU TI V SPOMIENKE RÁD VĎAKU VZDÁM
A KEĎ TVOJ NÁVRAT OČAKÁVAM,
VIEM, ŽE MÁRNE DÚFAM.
SPOMÍNAM, NA ŠŤASTIA CHVÍLE KRÁTKE
A NA ÚSTA TVOJE SLADKÉ,
NA TEBA LEN.

Dusíkové operety na nitrianskej scéne:

Modrá ruža, réžia: Š. Adamec (*Slovenské ľudové divadlo*)
premiéra: 14. 10. 1939 (*mimo Nitry; v Trnave*)

Keď rozkvitne nový máj, réžia: B. Relský (*Slovenské ľudové divadlo*)
premiéra: 25. 11. 1939 (*mimo Nitry; v Trnave*)

Pod cudzou vlajkou, réžia: F. K. Veselý (*Slovenské ľudové divadlo*)
premiéra: 2. 9. 1940 (*mimo Nitry; v Prešove*)

Turecký tabak, réžia: B. Relský (*Slovenské ľudové divadlo*)
premiéra: 11. 10. 1941

Modrá ruža, réžia: K. Rint a.h. (*Slovenské ľudové divadlo*)
premiéra: 14. 11. 1942

Osudný valčík, réžia: *neuveďená* (*Slovenské ľudové divadlo*)
premiéra: 18. 9. 1943

Tajomný prsteň, réžia: K. Ondrejko (*Slovenské ľudové divadlo*)
premiéra: 18. 11. 1944

Pod cudzou vlajkou, réžia: *neuveďená* (*Slovenské ľudové divadlo*;
pod názvom Oslobodené divadlo Nitra)
premiéra: 10. 3. 1945

zodpovedný redaktor: **Ján Greško**

zostavil: **Svetozár Sprušanský**

fotografia na obálke: **Dalibor Krupka**

grafická úprava: **Eduard Drexler**

fotografie: **Anton Sládek**

tlač: **Tlačiarne BB, spol. s r. o., Banská Bystrica**

2008